

UJ KELET

PÁRTONKIVÜLI NAPILAP

מורה חדש
(אוי קלט)
פירוש יומי בלתי מסלתי בשפה אנגלית
שנה ל"ג
העורך: ד"ר א. מרמון
תאגודת: דוד שון
המערכת והנהלה:
תל אביב, רחוב שלוינגר 9

XXXIII. évfolyam
Főszerkesztő:
Dr. MARTON ERNŐ
A szerkesztésért és
kiadásért felelős:
SCHÖNDEZSŐ
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
TEL-AVIV, Schlesinger u. 9
Telefon: 29-98

A kínai-orsz szövettségi szerződés óriási visszhangot keltett Amerikában és a nyugati világban

Milyen engedményeket tett Moszkva a kínai kommunistáknak - Japán közvetlen fenyegetést lát az új paktum katonai pontjaiban

A nemzetközi politikánk beláthatatlan következményű, de nem egészen váratlan szenzációja van. A hetekig tartó tárgyalások után a Szovjetunió és a kommunista Kína között 30 évre szóló barátsági, szövetségi és kölcsönös megsegítési szerződés jött létre. A moszkvai rádió kedden reggel a következő részleteket hozta nyilvánosságra a szerződésről, amelyet Oroszország részéről Andrij Visinszkij irt alá a Legfőbb Szovjet különleges felhatalmazása alapján, a kínai népköztársaság nevében pedig Csu En Lai külügyminiszter.

A szerződés 6 legfontosabb pontja

1. A két fél kötelezi magát arra, hogy harcolni fog minden újabb támadás ellen, amely a szerződés valamelyik aláíróját érinti akár az imperialista Japán, akár pedig bármely más állam részéről, amely Japán szövettsége lesz. Ha az egyik szerződő felet megtámadják, a másik fél kötelezi magát minden lehető katonai segítség nyújtására.

2. Mindkét fél elhatározta, hogy folytatni fogja a Japánnal való békeszerződés megkötésére irányuló erőfeszítéseit. Oroszország visszaadja Kínának mindazt a vagyont, amelyet 1945-ben zsákmányoltak Mandzsuriaiban a japánoktól.

3. Egyik fél sem fog csatlakozni olyan koalícióhoz, amely a másik fél ellen irányul. Mindkét fél rendszeres tanácskozással fog tartani a közös érdekű kérdésekben, valamint a nemzetközi béke és biztonság kérdéseiben.

4. A két fél kölcsönös gazdasági segítségnyújtásra kötelezi magát.

5. A szerződés a jóváhagyás pillanatában lép életbe. A jóváhagyási okiratok kicserélése Pekingben történik. A szerződés érvénye 30 évre szól és automatikusan további 5 évre hosszabbítódik meg, ha valamelyik fél egy évvel a lejártá előtt nem jelenti be a felmondását.

Milyen engedményeket tett a Szovjetunió?

A hivatalos közlésen kívül további részletek is nyilvánosságra kerültek a szovjet-orsz-kínai szerződésről. Így többek közt kitudódott, hogy Moszkva lemondott minden vagyoni és jogi igényéről, valamint követeléseiről a Cseng-Ho vasútvonallal kapcsolatban, amelyet eddig Oroszország és Kína közösen kezeltek. A Szovjetunió arra is kötelezte magát, hogy valamennyi csapatát kivonja Port Arthurból és a város feletti uralmat átadja a kínai kormánynak. Ez a pont a Japánnal való békeszerződés aláírása napján lép életbe, de legkésőbb 1952 végén.

Oroszország és Kína között pénzügyi egyezmény is kerül aláírásra, amely szerinti a Szovjetunió 350 millió dolláros kölcsönt folyósít Kínának 5 évre egyszázalékos kamattal. A kölcsön keretében Kína gépeket, élelmiszereket és ruházati cikkeket fog vásárolni a Szovjetuniótól és tartozásait teával, arannyal és amerikai dollárral fogja visszafizetni 1954 decemberétől kezdődően 10 évi részletben.

Az egyezmény aláírásával egyidejűleg a Szovjetunió és Kína közös nyilatkozatban teljesjogi elismerést biztosított a mongóliai népköztársaság számára. Sinkiangról, Mandzsuriaról és Belső-Mongóliáról állítólag nem történik említés a szerződésben, ami azt jelenti, hogy mind a három tartomány megőrizi jelenlegi státusát, vagyis Kína integráns részét képezik.

A hatás Amerikában

Washington (AFP). — A kínai-szovjet szövetségi szerződés aláírásának hírére Washington illetékes körében az első megjegyzés az volt, hogy a szerződés részben Amerika kínai politikája ellen irányul. Ezzel kapcsolatban különösen kiemelik a szer-

ződésnek ama pontjait, amelyekben Oroszország visszaadja Kínának Dairont (Port-Arthur) és a dél-mandzsuriai vasútvonalat, egyben pedig idézik Acheson külügyminiszter előző kijelentéseit, amelyben azt állította, hogy a Szovjetunió bizonyos imperialista jellegű előnyöket fog megtartani magának Kínában. Ezért félhivatalos amerikai körökben úgy hiszik, hogy az idevonatkozó szerződésbeli pontoknak Pekingben és Moszkvában való közlése tekintélyes propaganda hatást fog elérni, amely arra irányul, hogy rácsafoljon a Kínával kapcsolatos orosz szándékok ügyében hangoztatott amerikai állításokra.

Hivatalos amerikai körök meggyőződése szerint a szerződésnek vannak „titkos” zá-

radékai is, amelyeket nem hoztak nyilvánosságra. Ezeknek az esetleges záradékoknak a jelentősége csak idővel és fokozatosan fog kiderülni. Washingtonban úgy tudják, hogy a szerződésnek bizonyos megállapodásai pontjai a Kínának nyújtandó orosz katonai segítségre, így például bizonyos számú orosz hajónak és repülőgépek kikötésére vonatkoznak. Ezeket a hadianyagokat a kínai kommunista csapatok a nemzetközi csapatok elleni harc folytatására és esetleg Formosa szigetének elfoglalására fogják felhasználni.

Amerikai diplomáciai körök általános véleménye szerint a Távolkeleten kommunista szövetségi hálózat épül ki az Egyesült Államok és a nyugati hatalmak ellen.

Transzjordánia elutasítja Garreau internacionalizálási tervét

Hamilton Fischer, az UNO-vezérkar jeruzsálemi sajtófőnöke nyilatkozott Riley tábornok kezdeményezéséről — Shárét külügyminiszter beszámolt a minisztertanácsnak a jeruzsálemi kérdéstről

A kormány sajtóirodája jelenti: A kormány szerdai rendes heti minisztertanácsn meghallgatta a külügyminiszter rövid jelentését majd a miniszteriumok Jeruzsálemba való átköltözésével kapcsolatos kérdésekről, az állami tisztviselők fizetésének rendezéséről és folyó ügyekről tárgyalt.

Az Uj Kelet jeruzsálemi tudósítójának értesülése szerint a minisztertanács Shárét a Kezességi Tanács által a kormányhoz juttatott meghívás ügyét vetette fel. Jólinformált körök szerint Shárét beszámolója nem volt egyéb, mint az előző napon a Kneszetben elhangzott bejelentésének megismétlése. Politikai megfigyelők azt hitték, hogy a minisztertanács után a kormány hivatalosan közölni fogja Izraelnek a meghívásra adott választát és ezért nem kis meglepetést keltett, hogy a minisztertanácsról kiadott pársoros hivatalos közleményben a meghívás kérdését meg sem említik.

Amman (UP). — A transzjordán kormány szerdán hivatalos jelentést adott

el, amely szerint elutasítja Roger Garreau közvetítő javaslatát Jeruzsálem internacionalizálása kérdésében.

Transzjordánia — mondja a közlemény — nem járulhat hozzá semmiféle nemzetközösítési tervhez.

A határozatot a minisztertanács hétfői ülésén fogadták el. Ugyanakkor utasították Transzjordániának a Békéltető Bizottság mellett működő tagjait, hogy képviseljék az országot a Kezességi Tanács ülésein is.

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától). — Hamilton Fischer, az UNO főhadiszállásának jeruzsálemi sajtófőnöke szerdán fogadta munkatársunkat és a következő nyilatkozatot tette:

— Sem az izraeli, sem pedig az egyiptomi kormány nem válaszolt még Riley tábornok meghívására, hogy a két ország között létrejött fegyverszüneti egyezmény egyéves fordulóján baráti találkozás jöjjön létre. A tábornok a meghívást nem hivatalos formában intézte a kormányokhoz, ez azonban már két héttel azelőtt történt, anélkül, hogy a

London még nem nyilatkozik

London (AFP). — Az angol külügyminisztérium szóvivője kedden kijelentette, hogy egyelőre semmi közönlivalója sincs a kínai-orsz szövetségi kapcsolatban. A szerződés meglehetősen terjedelmes okirat, amely most van alapos tanulmányozás alatt. Azokban az angol körökben, melyek közelről kísérik figyelemmel a távolkeleti eseményeket, mindenekelőtt arra mutatnak rá, hogy a jelek szerint a kínai-orsz tárgyalásokat — legalábbis külsőleg — egyenrangú felekként folytatták le. Mindkét részről tetek engedményeket látszólag egyenlő arányban. Az oroszok feladták a mandzsuriai vasutat és a jelek szerint a Szovjetunió feladta ezzel a területtel kapcsolatos egész eddigi politikáját. A kommunista Kína viszont lemondott Külső-Mongóliáról, amelyet egy nemzet, mint a kommunista kormány mindig kínai tartománynak tekintett.

A francia vélemény

Páris (AFP). — Francia megfigyelők szerint a kínai-szovjet szerződés megszövegezése az Oroszország által tett engedményeket erősen előtérbe hozza, míg a kínai engedményeket háttérben hagyja. Ami a (Folytatás a 4-ik oldalon.)

Amerika nem hajlando különtárgyalásokat kezdeni a Szovjetunióval

Dean Rusk külügyi államtitkár csak az UNO keretében, vagy rendes diplomáciai úton lát lehetőséget újabb tárgyalásokra — Attlee nem látja kizártnak a Sztálinnal és Trumanal való találkozás lehetőségét

Washington (UP). — Dean Rusk külügyi államtitkár az amerikai szenátus külügyi bizottsága előtt szerdán nagyjelentőségű beszédet tartott. Az államtitkár kijelentette, hogy az Egyesült Államok készen áll meg tárgyalni a világpolitika égető problémáit a Szovjetunióval és minden ajtót nyitva hagy a kérdések rendezésére, de nem hajlandó külön tárgyalásokba kezdeni egy nagyhatalommal, hogy olyan kérdésekről döntsenek, amelyek más országokat érintenek. Rusk szerint az elmúlt 8 év alatt az Egyesült Államok és a nyugati világ számtalan kísérletet tett arra, hogy megegyezést hozzon létre a Szovjetunióval, a másik oldalon azonban meglehetősen kevés hajlamot árultak el ebben az irányban. Az államtitkár annak a nézetnek adott kifejezést, hogy a két nagyhatalom közötti tárgyalások csakis az UNO keretében belül, vagy a szokásos diplomáciai úton folytathatók le.

Az államtitkár közölte, hogy mind Truman, mind Acheson szerint az Egyesült Államoknak az erő politikáját kell folytatnia. „A Szovjetunió és köztünk levő általános egyezmény — mondotta Rusk — az Egyesült Nemzetek alapokmánya és nincs szűkségünk ennél jobb egyezményre.” A jelek szerint a Szovjetunió még nem ébredt tudatára annak, hogy az Egyesült Államokkal való jóviszonya a legegységesebb érdekei közé tartozik.

London (AFP). — Churchill volt angol miniszterelnök a választási hadjárat során kijelentette, hogy Anglia, Amerika és a Szovjetunió vezetőinek újból össze kellene ülnie a vitás kérdések meg tárgyalására.

A három nagy újabb találkozásának követelése meglehetősen zavart idézett elő angol kormánykörökben. Eddig ugyanis azon a nézetben voltak, hogy a választási kampány propagandájával kizárólag a belpolitikai kérdéseket fogják érinteni. Churchill egyébként új bejelentésével csak megismételte a munkáspárt 1945 évi választási jelszavát. Abban az időben Bevin azt állította, hogy csakis a munkáspárt hozhat megegyezést a Szovjetunióval. Munkáspárti körök sze-

rint a konzervatív párt vezérének propagandamánóvere most kihasználja az angol nép békevágyát és el akarja hitetni velük, hogy a konzervatív párt képes volna rendezni a Szovjetunióval való viszonyt.

Attlee angol miniszterelnök szerdán válaszolt Churchill indítványára. Attlee csodálkozásának adott kifejezést, hogy a Sztálinnal való találkozás ötlete a választási kampány utolsó fázisában vetődött fel. Az angol miniszterelnök az újságíróknak kijelentette, hogy nem látja kizártnak egy újabb Három Nagy konferencia lehetőségét, azonban jelenleg a kérdés kulcsa az UNO-nál van.

Az atomkérdésről szólva Attlee közölte, hogy addig nem tehet újabb bejelentéseket ezzel a világhkérdéssel kapcsolatban, amíg azt Bevinnel meg nem tárgyalta. A miniszterelnök mindenesetre hangsúlyozta, hogy hivatalbá lépésének első percétől kezdve, az amerikaiakkal és kanadaiakkal való tárgyalásoktól kezdve, mindent megtett, hogy az atomkérdést az UNO hatáskörébe helyezhesék.

A jeruzsálemi Hitachdut Oléj Hungária közgyűlése

Vasárnap este tartotta meg közgyűlést a jeruzsálemi Hitachdut Oléj Hungária. A közgyűlést dr. Pfeffermann Ema-nuel nyitotta meg, aki beszámolt a csoport működéséről a legutóbbi három év folyamán. Megemlékezett a jeruzsálemi magyar-zsidóságnak a felszabadító harcok során elesett áldozatairól. Részlete-sen ismertette továbbá azt a sokrétű munkát, melyet különösen az új olék helyzetének könnyítése terén végzett a lelő vezető, Marton Ede a kultúr-bizottság nevében adta elő referátumát. Rendszeres kulturmunkát fejt ki a HOH, melynek eredménye elismerést érdemel. Gergely Ábrahám a pénzügyi referátu-mot ismertette, majd Brünn Nánán be-számolt a jeruzsálemi HOH által fenntartott „Chana Szenes, Bét-Ollimról.

Dr. Fendrich Ernő, a HOH orsz. köz-pontjának üdvözlését tolmácsolta, majd beszámolt a központ működéséről és rész letesen ismertette a most alakult sikun-építő társaság ügyét. Többek között hozzászólása után, akik a lelő vezető mükö-dése iránti elismerésüknek adtak ki-fejezést, a közgyűlés Sieglér Ármán ve-zetésével jelölőbizottságot küldött ki. A bizottság javaslatára egyhangulag a kö-vetkező új vezetőséget választotta meg a jeruzsálemi HOH élére:

Elnöki tanács: Brünn Nánán, Gergely Ábrahám, Marton Ede, Weinberger Nán-dor.

Vezetőség: Brünn Nánán, dr. Glasner Izsák, Gergely Ábrahám, dr. Grosswirth Jenő, Kupfer Jisráél, Lázár Ábrahám, Marton Ede, Noszin Moshen, dr. Pick György, Solymár József, Solymár József-né, Weinberger Nándor, dr. Weiss Jenő.

Választmányi tagok: Balázs Béláné, Ardos Paltielné, dr. Váro György, Braun Saul, dr. Dénes László, Ehrental Simon, Fuchs Judit, dr. Fried Frigyes, dr. Fried Frigyesné, Glanc Mani, dr. Grosswirth Jenőné, Hausvatter Imre, dr. Jordán Viktor, Klein Méir, Kántori De-zsó, dr. Löwinger Izráelné, Oplatka Len-ke, Müller László, Müller Lászlóné, No-zsin Moshe, Neser Elijáhu, Gergely Áb-rahám, dr. Nathan Simon, Nonberg Mirjám, dr. Pfeffermann Ema-nuelné, Pollák László, Singer Ármán, Weinber-ger Nándorné, Szekler Jenő, Rosen Ahá-ron.

Az új vezetőség nevében Weinberger Nándor ismertette a HOH legközelebbi célkitűzéseit és az új vezetőség program-ját.

Aranycsempész bandát tett ártalmatlanná a negevi rendőrség

Zsidók és arabok együtt dolgoztak — Súlyos veszteségeket szenvedtek az átszívargók

Az átszívargókkal folyó küzdelemmel kapcsolatban a negevi rendőrség az utóbbi hetekben megerősítette a falvak védelmét és több sikeres műveletet haj-tott végre. Lelepleztek egy arabokból és zsidókból álló aranycsempészbandát, a-melynek 10 tagját letartóztatták. A banda központja Migdál-Gádban volt. A rendőrség 70 font értékű aranyat és há-romezer font készpénzt kobozott el a le-tartóztatás alkalmával.

Az elmúlt két hétben az átszívargó arab bandák is súlyos veszteségeket szenvedtek.

Vasárnap a határőrök Migdál-Gád környékén lelőttek egy átszívargót. A holttest mellett német gyártmányú fegyvert találtak.

Beér-Shévától délre az utóbbi napokban 12 átszívargó lőttek le, 12-öt pedig el-fogtak. A foglyok között két szudáni és egy tuniszi arab is volt. Kihallgatásuk során bevallták, hogy az átszívargó bandák központja a határmenti Khan Junis városban van.

Az izraeli rendőrség sikeres akciói arra kényszerítették az átszívargókat, hogy nem a jóvéldelemzett zsidó településeket hanem a könnyebb zsákmánynak ígérkező beduintáborokat támadják meg.

Az utóbbi hetekben több beduintábort támadtak meg és elfoglalták állatai-kat.

A hét elején egy izraeli beduint gyil-koltak meg az átszívargók. Amikor a banda meg akarta ismételni látogatását a táborban, az arabokat felfegyverkez-ve, és megszervezve találta, A rövid

Rövidesen tárgyalás alá kerül a Holttengeri kálisóművek sorsa

Három terv is van a Potash-művek tulajdonjogi kérdésének rendezésére

Jeruzsálem. (Az Uj Kelet tudósítójá-tól.) — Megbízható forrásokból származó hírek szerint a közeli napokban ismét felújul a Holttengeri Potash-művek sor-sa fölötti vita a Kneszet pénzügyi bizott-ságában. Mint ismeretes, a Potash-cég a mandátum alatt főleg angol érdekeltségeket képviselő koncessziós vállalat volt, amelyben Transzjordánia is jelenős százalékkal részesedett. A zsidó függet-lenségi háború kitörése óta a Potash-művekben szünetel a munka és ez lénye-ges anyagi kárt okozt az Izraelnek, mint Transzjordániának. Már több mint egy éve folynak Londonban a tárgyalások a vállalat vezetősége és a két állam felhi-vatalos képviselői között, anélkül azon-ban, hogy lényeges megoldásra kerül-t volna sor. A PoPtPaPh-művek telepel-nek nagyrésze transzjordániai területen van és a harcok alatt komoly károkat szenvedett, úgy hogy most nagyszabású befektetésekre volna szükség a munka megindításához.

A Kneszet pénzügyi bizottsága elé há-rom megoldás javaslata kerül a közel-jövőben. D. C. Pinchász, a Mizrachi képviseleje, aki a bizottság elnöke, azt ja-vasolja, hogy a kormány továbbra is koncesszió formájában értékesítse a Holt-tenger nyersanyag gazdagságát. Terve szerint azonban a koncessziót nem an-gol, hanem izraeli cégnek adná oda a kormány. Ez az új cég megegyezést köt-ne a transzjordániai Potash-céggel és mindketten megkapnák a koncesszió transzjordániai jogait is.

Ezel szemben dr. Sneh, Mapam-képvise-lő ismét előterjeszti ismert javaslatát, amely szerint a Holt-tenger ásványkin-

ceit államosítani kell és a Potash-mű-vek feladatát egy izraeli állami vállalat venné át.

A harmadik javaslatot Bader Chérut-képviselő terjeszti elő, amelyről eddig csak annyit vált ismeretessé, hogy a Chérut is izraeli vállalat kezébe szeretné jut-tatni az ásványok kiaknázását arab ré-zesség nélkül.

A kiaknázással kapcsolatban a techni-

Két amerikai misszionáriust letartóztattak Csehszlovákiában

Azzal vádolják őket, hogy be akartak jutni a határmenti tilalmas zónába

Prága (AFP). — Az Egyesült Államok prágai nagykövete tegnap jegyzéket ka-pott a csehszlovák külügyminisztérium-tól annak a két amerikai misszionárius-nak az ügyével kapcsolatban, akinek ja-nuár 28. óta állítólag nyomavészett az országban. A jegyzék szerint a két lel-kész, Abbott Stanleyt és Johnson Aldont letartóztatták, mert azzal vádolják őket,

kai rész megoldása okoz lényeges nehé-zségeket, különösen ha az arabok nem vennének benne részt. Erre vonatkozóan a javaslatok különböző tervekkel tartal-maznak, főleg a nyersanyag szállításá-ról. Így többek között szó van egy vasu-tonal kiépítéséről a Holt-tengertől Beer Séváig, ahol bekapcsolódna a tervezett Tel-Aviv-Beer Sévá-Ejlati vasutvonala. Egy másik terv szerint a kiépítendő vasutvonal a Holt-tengertől az Ejlát ki-kötőjébe vezetne. Mindkét esetben a ter-vek a nyersanyagoknak a helyszínen való feldolgozását javasolják, míg a har-madik terv egy nagy feldolgozótelepnek Ejlátban való létesítésével számol, aho-vá a nyersanyagok csővezeték útján ke-rülnének.

hogy be akartak hatolni a határmenti ti-lalmas zónába. A csehszlovák kormány jegyzéke közli, hogy a két letartóztatott misszionárius őrizetben marad a vizgá-lat befejezéséig. Végül azt közli a jegy-zék, hogy a csehszlovák kormány most foglalkozik az amerikai követséggel az-zal a kérésével, hogy engedélyezze a két letartóztatott lelkesz meglátogatását.

Olcsó amerikai burgonya vásárlásáról tárgyal a kormány

Az amerikaiak 50 kilónként egy centet kérnek a burgonyáért — Mi akadályozza az üzlet megkötését?

Washington (UP). Megbízható hírek szerint, Izrael tárgyalásokat folytat az amerikai kormánnyal, hogy az Egye-

sült Államok burgonyafelhasználásából egy nagyobb tétel megvásároljon. Az amerikai raktárakban negyvenmillió bushel burgonyát tároltak, hogy megakadályoz-zák a bőséges burgonyatermés követke-ztében fenyegető árcsökkenést és ezt a mennyiséget meg akarják semmisíteni.

Az amerikai földművelésügyi minisz-terium szóvivője megerősítette, hogy ügynökei Izraellet és más európai álla-mokkal is tárgyalnak burgonyatranszak-cióról. Az izraeli megbízottak most kor-mányuk végső intézkedésére várnak, hogy a szerződést aláírják. Az amerika-iak 50 kiló burgonyáért 1 centet kérnek és ehhez járulnak majd a szállítási költségek. A tárgyalásokat egyelőre késlelteti, hogy Izraelben tilalom van amerikai burgonyahozatalra, mert az idei amerikai termést jellegzetes burgonya-betegség támadta meg. Emiatt minde-nütt óvakodnak amerikai burgonyavá-sárlástól, hogy a betegség ne terjedjen át a helyi termésekre.

Izraelen kívül Spanyolország is tár-gyalásokat folytat ötvenezer tonna bur-gonya átvételéről, tonnáknént 7,25 dol-lárért, Portugália pedig már meg is ren-delt harminchármezer tonnát

Csak ideiglenesen helyezik át a tel-avivi törvényszéket a volt CID székházába

Kétfélmillió font költséggel hatalmas igazságügyi palota építését tervezi a kormány

Az igazságügyminisztérium most fejzte be a Tel-Avivban felépítendő igazságügyi palota tervének elkészítését. Ebben az épületben fogják elhelyezni a járásbíró-ságot, a törvényszéket és a két intézmény-nyel kapcsolatos hivatalokat. Az igazsá-gügyi palotát egy 25-dunomás területen épí-tenék fel kétfélmillió font költséggel. Az igazságügyi palota létesítésének ter-

ve onnan ered, hogy a közmunkaügyi osz-tály jelentést tett a városnak, amely sze-rint a törvényszék jelenlegi épületének a mennyezete beomlással fenyeget. Különb-en is a Jehuda Halévi utcában működő tör-vényszék épülete már nem felel meg a vá-rosmi méreteinek és emiatt a bírósá-gok és a hivatalok helyiségeiben állandó a zsufoltság, amely akadályozza a komoly munkát. Ezért a kormány elhatározta, hogy a törvényszéket már két héten belül átköltözteti a volt angol politikai rendőr-ség egykori épületébe, amelynek átalakítási munkálatait már meg is kezdték. Az új helyiségben 15 tárgyalóterem lesz, néhány tuca segédhivatali helyiség és külön ta-nácskozóterem a bírák részére.

A tel-avivi ügyvédek idegenkedéssel fo-gadták a törvényszéknek a Jaffa ut vé-gére való átköltöztetése híjét, mert a volt angol politikai rendőrség épülete ki-esik a forgalomból és a nagy távolság két-ségtelenül zavarni fogja a működésüket. Ebben az ügyben rendkívüli tiltakozó gyű-lést is tartottak, amelyen C. Aluf, az igazságügyminisztérium bírósági osztályá-nak vezetője közölte, hogy csak átmeneti intézkedésről van szó, addig is, amíg az új igazságügyi palota tervét meg lehet va-lósítani.

Ma irják alá a fém munkások új kollektív szerződését

A tanulatlan munkások alapfizetését napi 100 millet emelik — A fémipari cikkek drágulásával lehet számolni

Egyhavi késés után ma, csütörtökön irják alá a fémipari munkások és mun-kaadói között a kollektív szerződést. A kérdésben már hónapok óta folyó tár-gyalások során már többször fenyege-tett az általános fémipari sztrájk veszé-lye is. A tárgyalások kiegyezéssel vég-ződtek. A gyáriparosok hozzájárultak a képesítetlen fémipari munkások alapfizé-tésének napi 100 millet való emeléséhez, a szakmunkások családi pótlékát azon-ban nem emelik a szakszervezet által követelt arányban. A szerződésben azt is kikötik, hogy új bérfokozatokat állapít-sanak meg, a szakma régi munkásai munkafeltételeinek feljavítására.

A megállapodás keretében történő fi-zetéstöbbleteket beszámítják a fémipar termelési kalkulációjába és erről rövide-

son informálni fogják a közellátási mi-nisztériumot is. A béremelések valószínű-leg nem fogják maguk után vonni az árak emelkedését.

A szakszervezetek és a gyáriparosok szövetsége között folyó tárgyalások so-rán megegyezésre van kilátás a paritá-sos termelési bizottságok kérdésében is. A Hsztadrut olyan módosításokat tett eredeti javaslatában, amelyek eloszlaták a munkaadónak abbéli félelmét, hogy a termelési bizottságok a munkásságnak a gyárak vezetésébe való közvetlen be-avatkozását vonhatja maga után. A vég-ső döntésre az érdekeltek vasárnapi meg-beszélésre várnak. Időközben a Hsztadr rutoz tartozó 15 ipari üzemben és az ATA textilgyárban már megalakították a termelési bizottságokat.

6.30: Mán tovu, 6.35: torna, 6.45: szóra-koztató zene, 7: hírek és élelmézési hírek, 7.15: hanglemek, 8: keleti zene, 10: Tita Ruffo hanglemezei, 10.30: filmlene, 11: délelőtti hangverseny (Beethoven: Eg-mont-nyitány; Ravel: Kuprin emlék-műve; Douglas Moor: A-dur szimfónia) 11.45: polka és galopp-lemek, 12: hege-dűszámok, 12.30: a kórházak és üdülő-telepek zeneműsora, 13: a Kol Jisráel katonaműsora, 13.30: hírek, 13.45: a há-ziaszony rovata, 14: angol hírek, 15: francia hírek, 16: szórakoztató zene, 16.30: operarészletek, 17: Náftali Ahá-roni akkordeon-számai, 14.15: közzene, 17.30: a Kol Jerusolajim ifjúsági műso-ra, 17.30: Telman és Robert Valentin: szonáták két hegedűre és zongorára Sa-cha Farness, W. A. Schofken és Moshe Lustig előadásában, a Kol Jisráelben, 18: hírek, 18.30: a Kol Jisráel ifjúsági műsora (Pinocchio előadása az ovónk központja mellett működő gyermekszin ház előadásában), 19: munkásrövat, 19.45: Tenách-részletek (Jirmijáhu 39-40); 20: a Kol Jisráel katonaműsora, 20.30: hírek, 21: különleges műsor San Mortinnak — Argentina, Chile és Peru felszabadítójának — halála 100-ik év-fordulója alkalmából, 21.30: Jicchák Adél: Gyászskántáté, Naomi Curi (mez-zoszoprán) és Árje Sachs (zongora) elő-adásában, 21.45: Jochanan Samuel or-gonahangversenye a Kol Jerusolajim-ban (közvetítés az YMCA-teremből), 21.45: a Kol Jisráel talmudleckéje, 22.15: jiddis nyelvű adás a gálut részére, 22.30: angol hírek, 22.45: könnyű zene, 23: hírosszefoglalás, 23.05 könnyű zene.

HIREK

5710 Svát 29, csütörtök.
1950 február 16.

Ma érkezik az első személyvonat Jeruzsálembé, Jeruzsálemi tudósítónk jelenti: A vasútgazgatóság meghívta a Jeruzsálemi újságírókat legyenek jelen a zsidó állam fennállása óta első személyvonat megérkezésének. A szerelvény Haifából indul és a hajóról leszálló turistákat közvetlenül a fővárosba szállítja.

Február 17-én indul az éjjeli repülőjárat. Az EL-AL repülőársaság éjjeli járatai éjjeli felszállásának egyesítésének fordulóján, február 27-én indulnak meg. Az eseményt éjjelében a kormány tagjainak és talán az államelnök jelenlétében fogják megünnepelni. Ez alkalommal fogják felavatni éjjelében a kormány épületét is.

Nasa Krila-Bétár 5:0 (3:0). A belgrádi vendégsapat szerdán játszott a harmadik mérkőzését és fölünyes győzelmet aratott a tel-avivi Bétár fölött. A mérkőzést 4000 ember nézte végig.

Iránban az arab ligából való kilépését követelik. Kairóból jelenti: A királypárti El Zmán szerint egyes iraki politikusok azzal a követeléssel fordultak Abdul-Ilá regenshez, hogy Irák lépjen ki az arab ligából. A politikusok azt állítják, hogy Egyiptom és más arab államok kereszteszik Iránban azt a szándékát, hogy megvalósítsa a Szíriával való egyesülést. Ezért Irák számára csak egy út marad hátra és ez, hogy kilépjen az arab ligából.

A kétételes convoy felment a Scopus-hegyre. Jeruzsálemi tudósítónk jelenti: Szerdán délelőtt felment a Scopus-hegyre a rendszeres kétételes convoy, amely az élelmiszereket a fűtőanyagot kivül az orosz-lának szánt három szamarat is magával vitte. A társakat leváltó rendőrökön és civilen kívül a Hadassza és az egyetem 18 tudományos munkása és vezetője is felutazott egy rövid látogatás céljából és a koradélutáni órákban visszatért a leváltott csoporttal.

Egységes állami bankot létesítenek Csehszlovákiában. Prágából jelenti: A csehszlovák kormány legutóbbi minisztertanácsán jóváhagyta azt a törvényjavaslatot, amely az új és egységes csehszlovák állami bank létesítéséről intézkedik. Az új központi intézet veszi át a Cseh Nemzeti Bank, a Zsvnostenská Banka, a Tatra bank és a Postatakarékpénztári Bank vagyonságát és működését.

Anglia ismét követeli az iraki petróleumvezeték megnyitását. Londonból jelenti: hogy az angol kormány nem hivatalos formában újra kéri fogja az iraki petróleum-csővezeték megnyitását. A követelést Nuri Szaid londoni tartózkodása alkalmával fogják felvetni. Nuri Szaid szerdán érkezett meg Angliába, hogy angol politikusokkal és kereskedelmi körökkel tárgyalásokat folytasson. Ugy tudják, hogy ezalkalommal kerül szönyegre az iraki petróleumszállítások kérdése is.

A Hitachdut Oléj Hungária közleményei:

TEL-AVIV:

A telavivi Hitachdut Oléj Hungária második tisztviselő kurzusa ma, csütörtök este 6 órakor a Hitachdut helyiségben (Lilienblum 33.) megkezdődik. — Kérjük a résztvevők pontos megjelenését.

Irattokozók be a tel avivi Hitachdut Oléj Hungária (Lilienblum 33) tisztviselő átrétegző kurzusára. A kurzus elvégzése hisztadruti vizsgára jogosít.

Allást kaphat: a telavivi Hitachdut Oléj Hungária által (Lilienblum 33):
Uj olék: akik gyártási szakemberek és szükséges gépekkel rendelkeznek, továbbá gyártmányaik elsődrendű szükségleti cikkek, jelentkezzenek a telavivi Hitachdut Oléj Hungária irodájában, ahol betársulni szándékozó tőkés címét megkaphatják.

Szaktanácsok: himzőnő (Singer vagy Adler gépen), filmyomdázó, fényképezés (laboratóriumba), elsődrendű cukrász, bútorasztalos (furnirozó és fényező), mechanikus (Diesel- és benzinmotorhoz), bádógos (jég szekrényhez), fodrász és fodrász, mezőgazdasági munkára, asztalosok akik asztalos gépen dolgoznak (malomasztalosok előnyben).

Tanulók: fiú vagy lány fodrászatra, vízvezeték szakmához, fémcsiszoláshoz és medányomáshoz.

Társulat: helyiséggel rendelkező író-és varrógép-mechanikus, bútorasztalos, aki ívrit tudással rendelkezik és ért játékkészítéshez is, önálló férfi konfekció szabó, önálló konfekció varró (női konfekcióra).

A vallásos blokk ultimátumot adott a kormánynak a nevelési kérdésben

A Mizrahi és az Aguda miniszterei nem vettek részt a tegnapi minisztertanácson sem - Mapáj körökben nem tartanak kormányválságtól

Jeruzsálem. (Az Uj Kelet tudósítójától.) — A kormány szerda délelőtti minisztertanácsát újra a vallásos miniszterek távollétében tartotta meg. A vallásosok távollmaradása még jobban kiélezte a helyzetet, amely most már komoly kormányválsággal fenyeget. A vallásos front az utóbbi két nap folyamán három rendkívüli megbeszélést tartott, amelyeknek eredményeként szerdán négytagú küldöttség kereste fel Kaplan pénzügyminisztert, a beteg Ben-Gurion miniszterelnök helyettesét. Jólétesült körök szerint a vallásosok a kormánykoalícióból való kilépésüket helyezték kilátásba arra az esetre, ha az olétabo-

rok nevelési konfliktusa ügyében nem találják számukra kielégítő megoldást. Kaplan ígéretet tett a küldöttségnek, hogy hétfőn ad választ bejelentésükre.

A kérdéssel kapcsolatban vasárnap este összeül a Mapaj vezetősége is, hogy végsőleg álláspontot foglaljon el a válsággal fenyegető konfliktus ügyében.

Mapaj-körökben a vallásos blokk erőlyes magatartása ellenére sem tartanak kormányválságtól. A jelenlegi helyzetben a vallásosok kilépése csak előnytelen helyzetet hozhat számukra. A vallásosok esetleges kilépése után munkás-többségű kormány jöhetne, amely még annyira sem teljesítené követelésüket,

mint a jelenlegi. A Mizráchhoz közelálló körök szerint a vallásos blokknak olyan megoldás kell, amely lehetővé teszi a kormányban való megmaradásukat, anélkül, hogy az presztizsüket sértené.

A kormány szövívője munkatársunk által hozzá intézett kérdésre nem volt hajlandó az ügyben nyilatkozni, annyit azonban kijelentett, hogy az általa is „súlyosnak minősített” konfliktust a napi sajtó „túlsúlyosnak” tekinti.

A KINAI-OROSZ szerződés

(Elsőoldali cikkünk folytatása.)

visszaadott Mandzsuriát illeti, ezt a területet az idegen katonai megszállás majdnem teljesen megfosztotta ipari berendezéseitől. A mandzsuriat vasutakat orosz mérnökök és felügyelők ellenőrzik és ez az ellenőrzés nyilvánvalóan megmarad a tulajdonjog átruházása után is. Kína bizonyos idő után visszakapja ugyan Port-Arthur és Dairen kikötőjét, de az oroszoknak szabad használati joguk van a kikötőkre háború esetén. A 300 millió dolláros hitellel kapcsolatban rámutatnak arra, hogy lényegében a 450 millió lakosú Kína évente 60 millió dollárt fog kapni. Ez az összeg alig bírja ki az összehasonlítást az Európa részére nyújtott amerikai segílyel.

Párisi körökben általában azt hiszik, hogy az orosz-kínai szerződés kemény alkudozások és valószínűleg sokszor kínos tárgyalások eredménye. Peking kétségtelenül súlyos koncessziókat volt kénytelen tenni és ezek erősen emlékeztetnek arra a viszonyra, amely a Szovjetunió és az európai népi demokráciák között áll fenn.

Tokio (AFP). — A japán parlament külügyi bizottsága előtt a liberális párt szónokája a következőket mondotta az orosz-kínai szerződésről:

— A Szovjetunió döntést igyekszik kiterőszakolni az angolszász hatalmak és más kapitalista országok elleni konfliktusban. Ez a szövetség új nemzetközi helyzet elé állítja Japán és újabb Gies fejleményt jelent a két államblokk közötti idegháborúban. Yoshida miniszterelnök nem volt hajlandó nyilatkozni a kérdéssről.

Tokioi megfigyelők szerint a kínai-orosz paktum fenyegető Japánra, egyben pedig arra irányuló kísérlet is, hogy a közvéleményt két táborra szakítsa. A szerződésnek Japánra vonatkozó kitételei és intézkedései hangos figyelmeztetést jelentenek Japán számára, nehogy esetleg katonai bázisokat adjon át Amerikának, vagy pedig katonai szövetségre lépjen az Egyesült Államokkal a Szovjetunió ellen. Ugyanakkor a japán békekötésre való célzással Moszkva a közvélemény megosztására törekszik, mert a nyugati hatalmak eddig csak közlön békéről beszéltek Japánnal kapcsolatban.

Élelmezési hírek

Tel-Avivban a baromfiosztást a gyermekek számára az első és második körzetben kezdték meg. Tengeri hal osztása a 8. kerületben folytatódik. A Tel-Aviv környéki falvakban 150 gram friss húst osztanak a chet-7-8 szelvényre.

Jeruzsálem: Olj baromfi a családfei kártyára az összes körzetekben. Kávé és tea a gimel jelzésű élelmiszerkártyákra, tehát csak fejnőtteknek. Az adag 100 gram kávé és 25 gram tea (gimel-20-21). Minden fogyasztónak joga van 200 gram kávét, vagy 50 gram teát átvenni. A kávé ára 80 mil 100 grammonként, a tea ára 88 mil 100 gr. ként. Száritott gyümölcs: 100 gram az 1-es, 200 gram a 2-ik és 3-ik kategóriájú családfei kártyák b-szelvényére. Banán: gyermekeknek 500 gram (sin-zájir-1).

Mint hogy nagyobb mennyiségű fagyaszott baromfi érkezett a fővárosba, ezen a héten nem Szalmon halat fognak osztani hus helyett, ahogy azt előzetesen jelentették, hanem 200 gram fagyaszott baromfi a chet-7-8 szelvényre. Néhány mérszárszékben 150 gram fagyaszott húst fognak osztani.

A vallásos fogyasztók hus helyett a chet-1-2 szelvényre személyenként 5 tojást kapnak.

Az északi körzetben elkezdtek 100 gram szalámi osztását a gimel-29 szelvényre. A déli körzetben megkezdtek 500 gram hagnym osztását a sin-zájir-15 szelvényre.

Nyomatott az Uj Kelet nyomdájában. Tel Aviv, Schlesinger u. 9. Tel.: 29-98

Végetért a távolkeleti USA-diplomaták bangkoki konferenciája

A megbeszéléseken a kommunizmus ázsiai terjeszkedésének megakadályozásáról határoztak

Bangkok (UP). — Az angol államszövetség külügyminiszterének januári ceyloni tanácskozásai után az Egyesült Államok távolkeleti diplomatái tartottak megbeszélést Bangkokban. A konferencia három napig tartott és szerdán ért véget. A tanácskozásokról kiadott hivatalos jelentés közli, hogy a megbeszélések az Egyesült Államok azon politikai elvének alapján folytak, amely támogatja az ázsiai népek függetlenségét és nemzeti mozgalmait. A jelentés közli, hogy a konferencián a kommunizmus ázsiai ter-

jeszkedésének feltartóztatásáról határoztak, részleteket azonban nem közöl.

Jólétesült körök szerint szóba került az Atlanti-paktum mintájára létrehozandó Csendesceceáni paktum lehetősége is, de csak abban az esetben, ha a kezdeményezés a délkelet-ázsiai államoktól induna ki.

A konferenciáról kiadott jelentés egyébként közli, hogy a konferencia nagy figyelmet szentelt egyes ázsiai kormányok felelőinek országok kommunista mozgalmának államfelforgató szándékaival kapcsolatban.

A sterling államok felé irányítják a külföldi megrendeléseket

A londoni sterling-egyezmény hatása

Az angol-izraeli sterlingegyezmény hatását már az izraeli piacon is érezni lehet. A pénzügyminisztérium felfüggesztette több olyan behozatali engedély érvényét, amelyeket már hetekkel ezelőtt jóváhagytak. A megrendeléseket a sterlingblokk államai felé irányítják. Ezen az uton nagy-

összegű dollárt takarítanak meg, viszont fennáll annak a lehetősége, hogy egyes áruküldemények késve érkeznek majd meg az országba. A pénzügyminisztérium szerdán megkezdte a fontsterlingterületről esz közzendő rendelkezésekre vonatkozó kérések bejegyzését.

A helyettes külügyminiszterek 250-ik ülése

sem hozott eredményt az osztrák békeszerződés ügyében

London (UP). — A négy nagyhatalom helyettes külügyminiszterei szerdán reggel tartották meg 250-ik tanácskozásukat az osztrák békekötés kérdésében. A megegyezés kilátásai azonban époly csekélyek, mint a multban voltak, sőt az esélyek még csökkentek, mert a tárgyalások előtt a moszkvai Pravda halogató politikával váltoa a nyugati hatalmakat. Ezzel szemben Anglia, Amerika és Franciaország a szovjetdelegátus ellen emelték a halogató poli-

tika vádját. A legutóbbi, január hó 24-én megtartott ülést azért halasztották el tegnapra, hogy lehetővé tegyék a Szovjetnek az Ausztriával folyó tárgyalások befejezését. A szerdai, 250-ik megbeszélésen azonban még halvány célzás sem történt arról, hogy a szovjet-osztrák megbeszélések befejeződtek volna, jóllehet az osztrák kormány bejelentette, hogy hajlandó az oroszok majdnem minden feltételét teljesíteni,

Riley tábornok még ebben az évben békét akar teremteni a Közelkeleten

Még bizonytalan, hogy február 26-án megtartják-e az izrael-egyiptomi találkozást

A Maariv különtudósítója szerdán beszélgetést folytatott Riley tábornokkal. „A közel napokban Egyiptomba utazom és csak visszatérésem után derül majd ki, hogy megtartjuk-e Udza el Hafirban az egyiptom-izraeli fegyverszüneti egyezmény évfordulójának megünnepelését.”

Riley a továbbjában elmondotta, hogy a február 26-iki találkozásra még nem küldött hivatalos meghívókat. „Nagyon értékelem a személyi kapcsolatokat” — mondotta — és meggyőződésem szerint Egyiptom és Izrael politikai megbízottainak találkozása előbbre vihetné a béke ügyét.” A békeszerződés — folytatta nyilatkozatát Riley — a fegyverszüneti megállapodások logikus folytatása lenne. A felek ugyanis ebben az egyezményben azt a kötelezettséget vállalták, hogy továbbfolytatják erőfeszítéseiket a végső béke megteremtésére.

Riley a továbbjában elítélte a „második forduló”-val való fenyegetéseket és a fegyverkezési versenyt. A felek akkor

szolgálnak a béke ügyét, ha abbahagynák a kölcsönös fenyegetőzéseket. A fegyverkezéseket nem kell feltétlenül háborus előkészületnek tekinteni, mert hiszen a közelkeleti államok csak nemrégben fejezték be egy hosszú háborút és ezért fejszerelesek kiegészítésre szorulnak. Riley végül annak a reménynek adott kifejezést, hogy a közelkeleti béke az év végére helyreáll. „Nem térek el attól a szándékomtól, hogy az év végére befejezzem közelkeleti munkámat és hazatérjek Amerikába.” — mondotta Riley.

Mihály Aladár alijázott. A legutóbbi Transilvánia hajóval megérkezett az országba Mihály Aladár, az erdélyi Mizráchimo mozgalom egyik kimagasló egyénisége, aki a háború után a mozgalom tényleges vezetője volt. Reméljük, hogy Mihály Aladár itt az országban is megtalálja azt a hasznos munkakört, amely méltó folytatása lesz közéleti multjának.